

Policratici Contenta

Johannes <von Salisbury, Bischof>

Parrhisius, 1513

Ca. xi. Quid sit v[er]e philosophari & ad que[m] fine[m] o[m]niu[m]
scripturaru[m] vergat i[n]te[n]tio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70332](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70332)

ad gentes pertrāseunt: vt nec etiā ethiopicibus omīno desint. In-
de sunt floridi: redolētes/et fructiferi orti gentiū. Quos si forte
simplex lector ingreditur semp poetici illius meminerit. Qui
legitis flores/& humi nascentia fraga. Frigidus o pueri fugite
hinc/latet anguis in herba. Nam & poma hesperidū que draco
peruigil seruat:null⁹ asportat ignau⁹:aut qui scripturas non q̄si
vigilans legerit:sed quasi dormitans somniauerit:ac si ad finē
legendorū vtens calcarib⁹ pperet. Certū est quia fidelis lector
et prudēs:& qui litteris ex amore inuigilat vitia semp excludit
et in oībus accedit ad vitā. Hinc est illud doctoris doctorū hie-

Virgilij vsus.

Hieronymus.
De psal. vii.
v. nunq̄.

ronymi. Ama scientiā scripturarum & carnis vitia nō amabis.
¶ Quid sit vere philosophari:et ad quē finem omniū scriptu-
rarum vergat intentio.

Capitulū. XI.

Hoc autē reuera philosophari est:et hic est multe le-
ctionis iocūdisim⁹ & saluberrim⁹ fructus. Ipsa siquī
dem oīm rerū cōtinet disciplinā:et oīm moderatrix
vniuersis humane vite actib⁹/& verbis/& cogitatio
nib⁹/modū & terminos ipsa cōstituit. Est tñ cui nec ipsa nouit
terminū p̄finire. Est cui in eo p̄scribit modū vt nō habeat mo-
dū. Quicquid agit aut loquit̄/illuc tēdit:qd̄ apud recte philoso-
phātes nō habet terminū. Nā & ei⁹ substātia in eo cōsistit vt il-
lud nequaq̄ terminef. Si enī fm̄ platonem philosoph⁹ amator
dei est. Quid aliud est philosophia nisi diuinitatis amor⁹? Hoc
est utiq̄ qd̄ terminari nō vult ne et ipsa qd̄ nō expedit finiatur.
Qd̄ enī finif esse desinit:et si amor dei extinguit̄/philosophie
nomen euanescit. Sic & incarnata sapiētia dei cū multis p̄scri-
bat modū:deū sine modo precipit diligendū: nisi quia charitati
modus ille p̄scribit̄/vt deus sine termino amoris diligat̄. Qui
enī ait. Diliges pximū sicut teipsum. Idē p̄misit. Diliges dñm
deū tuū ex toto corde tuo/ex tota mēte tua/& ex totis viribus
tuis. Idē quoq̄ adiecit. In his duob⁹ p̄ceptis pēdet tota lex & p̄-
phete. Si ergo oīa que scripta sunt p̄phetis famulant̄ & legi. i.
si oīs doctrina illuc tendit vt homo subiect⁹ sit legi dei:quis am-
bigit ad regnum charitatis vniuersa referri? Qui vero philoso-
phādo charitatē acquirit aut dilatat/summū philosophātis as-
secutus est finē. ¶ Hec est itaq̄ vera & imutabilis philosophā-
tiū regula vt sic in oībus legēdis/aut discēdis agēdis/aut omit-
tendis quisq̄ verset̄/vt pficiat charitai. Ipsa vero nunq̄ inanis
aut sola est:sed honestatē/modestiā cū sobrietate:pudicitia &
aliarū venerabiliū v̄tutū cetū in ip̄m hōiem quē pietati p̄secrat

Mat. xxiii.
Marci. xii.
Luce. x.

Scripture dicit
vine laus.

ps. cxviii.

quasi in templū dñi introducitur. Quicquid aliorum vergit in artibus/sive quibusque scripturis: nō philosophie dogmata/sed inanes fabule sunt: & figmēta eorū super quorū impietatem ira dei de celo reuelatur/quicquid illi garriant recte philosophanti ineptum videtur insipidū & insulsū. Audi nō me/sed prophetā dicentē de talibus. Narrauerūt mihi iniqui fabulationes/sed non ut lex tua. Loqui ergo vera & iusta: philosophantibus & nō philosophantibus cōmune est. vera & falsa loqui/bona docere & mala: nō philosophantū est. Sed & recta dumtaxat interdum docet vanus philosophi imitator: sed qui recta quae docet sequitur/vere philosophus est.

De ineptis nugatorum qui sapiētiam verba putant. & aliter legendi sunt libri diuini/aliter gentiles.
Capitulum. XII.

Errant utique & impudēter errant qui philosophiam in solis verbis consistere opinantur. Errant quae virtutē habent putant: ut lucū ligna. Nam virtutis cōmēdatio consistit ab opere: & sapiētiam virtus inseparabiliter comitatur. Vn̄ cōstat quia illi qui verbis inherēt: malūt videri quā esse sapientes. Plateas circūeunt. terūt limina doctiorū: questiuiculas mouēt/intricāt verba: ut suū & alienū obducāt sensū: paratiores vtilare quā examinare: si quid difficultatis emerit/verētur tñ perdere impitiā suā. Iactatores sapiētiae nō amatores: & id quod nesciūt prauo pudore nescire quā querere & discere malūt: p̄sertim si assint alii quibus notū arbitrentur quod ipsi nesciunt/ Fastū tñ eorū ferre nō poteris. De oī materia loquūtur: subito diiudicant oēs: alios culpāt: seipsos p̄dicāt: iactāt se iuenisse de nouo quod tritū est ab antiquis/& testimonio librorū p̄ etates multas ad tpa nostra p̄ductū. Verba multiplicant: ut sepe minus intellecti sint onere & multitudine verborū: quā rerū difficultate. Cū enim ne intelligere efficit/arbitrat̄ se meruisse: ut pre ceteris philosophus videatur. Et sepe quae paucissima nouit p̄ponit plurima: quae nec ipse pythagoras sufficeret explanare. Interdū eadē replicat: & reuoluit/ & quia nō habet quo diuertat laborat misere. Idē terit & eadē circinat auras. Dū eum p̄cul audis/tertiū cathonē e celo miraberis cecidisse se. Quelibet enim hominē attulisse videbit̄. Si p̄fessionē queris aut artē: est grāmaticus/rethor/geomet̄/pictor/alip̄tes/augur/cenobates/medicus/magus. Oia nouit: & esuriētē greailo longe p̄stantior. Nam & si iusserit ibit in celū: & dedalo doctior teip̄m quo volueris incolumē per mare traiciet. Accede ut docearis quid in scriptis suis doctores senserit diligēt̄ ingre: excute liaz/